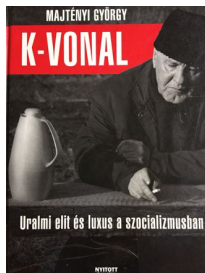

Szakítás és kontinuitás, cezúra és hagyomány az örökségvédelem lehetőségei egy “talált ház” fejlesztésének tükrében

Készítette: Hurták Gabriella
BME Építőművészeti Doktori Iskola
Témavezető: Vasáros Zsolt DLA
2016 december

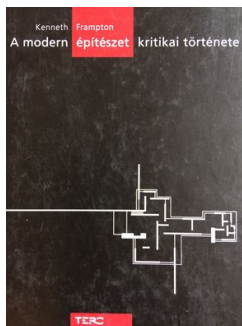
Továblblépés 1.: A legutóbb bemutatott Források folyamatos feldolgozása

“Az új rendszer születésének hajnalán alapvető kérdés volt, hogy a hatalmat mához ragadó csoport miként viszonyul a régi elit hagyományaihoz, milyen mintákat követ, mutat fel...”

“A Kádár-korszak lényegéről talán a legtöbbet az Aczél irányította kultúrpolitika ismeretéből lehet megtudni. Szerencsére ez nem tartotta fontosnak többé, hogy az építészettel, mint valami kultúrtényezővel foglalatoskodjon, teljes egészében átadta a problematikát az ipart irányítók kezébe.”

A nemzetközi stílus: téma és változatok 1925-1965; Az újbrutalizmus és a jóléti állam építésze: Anglia 1949-1959; Az ideológia viszontagságai: a CIAM és a TEAN X, kritika és ellenkritika 1928-1968; Hely, termelés és díszlet: elmélet és gyakorlat világszerte, 1962 óta; Világ-építészet és reflexív gyakorlat;

Építészetünk a két világháború között: “Noha a világháborút közvetlenül megelőző építészetünk néhány tehetséges építész egyéni működése révén a leghaladóbb szellemet is képviselte, általános alakulása, hatóságaink állásfoglalása és építész oktatásunk módszere még lényegében az eklektika kapitalista felfogásában gyökerezett...”

Tovább lépés 2.: További Források beütemezése

Irodalom:

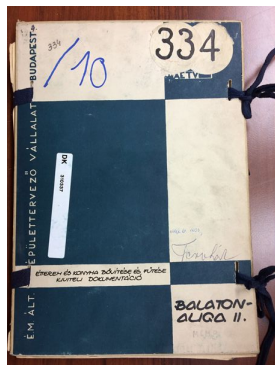
Heinrich Pál – Szita Róbert: Fehér partok alján
Heinrich Pál helytörténeti kutatásai
Magyar Országos Levéltár M.O.L
Veszprém Megyei Levéltár V.M.L
Club Aliga – gondnokság

Személyes megkeresés:

Szabó Gábor (gondnok)

Heinrich Pál (helytörténeti kutató)
Kovenczné Zinka Sára (Sáríka néni)

Továbblépés 3.: Az ÁÉTV dokumentumok átnézése a Lechner Központban

5999

Áll. Balaton II. építési terv / Állás Feltétel számja

1/1-1/2	W. szelvény felvétel	1:500	600,-	6.000,00
1/1-7/1	Építési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
1/1-12	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
1/1-13	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
2/1-3/1-15	W. szelvény felvétel	1:500	600,-	6.000,00
3/1-7/2	Építési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/3	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
1/1-12	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
1/1-13	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
3/1-7/2-1	Tervezési felvétel	1:500	600,-	6.000,00
3/1-7/2-2	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
1/1-12	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
1/1-13	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
1/1-14	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
3/1-7/2-3	W. szelvény felvétel	1:500	600,-	6.000,00
3/1-7/2-4	Építési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-5	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
1/1-12	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
1/1-13	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
1/1-14	Belsőépítési terv	1:500	600,-	6.000,00
3/1-7/2-6	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-7	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-8	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-9	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-10	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-11	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-12	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-13	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-14	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-15	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-16	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-17	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-18	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-19	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-20	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-21	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-22	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-23	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-24	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-25	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-26	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-27	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-28	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-29	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00
3/1-7/2-30	Belsőépítési terv felvétel a szelvényre	1:500	300,-	3.000,00

1/1. 11. 10. 901-07.

1969. FEB. 20. Budapest, 1969. FEB. 19.

1969/562/1969/Csonka

Általános Építéstervező V. Jantner Antal elvtársnak Budapest

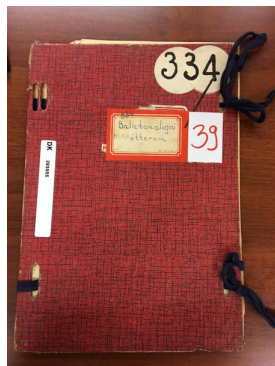
Kedves Jantner Elvtárs!

A vállalat 1965-ben készített tervet a Balatonaliga presszójának belsőépítészeti kialakítására - tervezte Szabó György - amely ez év tavaszán kerül kivitelezésre.

Ezen munka tervezési művészetét megrendeljük. A fizetés módja átutalás. Kérjük a megbízás visszaigazolását.

Elvtársi tisztelettel:
Köbli Gyula /

1969. FEB. 20.

1/1. 11. 10. 901-07.

1969. FEB. 20. Budapest, 1969. FEB. 19.

1969/562/1969/Csonka

Általános Építéstervező V. Jantner Antal elvtársnak Budapest

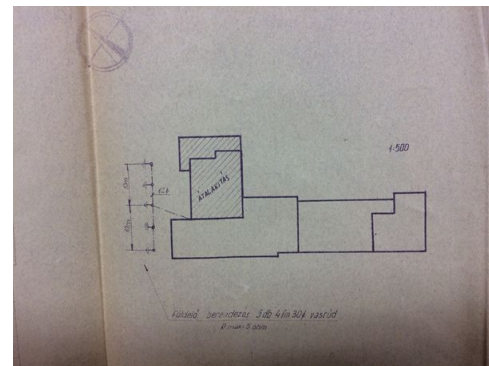
Kedves Jantner Elvtárs!

A vállalat 1965-ben készített tervet a Balatonaliga presszójának belsőépítészeti kialakítására - tervezte Szabó György - amely ez év tavaszán kerül kivitelezésre.

Ezen munka tervezési művészetét megrendeljük. A fizetés módja átutalás. Kérjük a megbízás visszaigazolását.

Elvtársi tisztelettel:
Köbli Gyula /

1969. FEB. 20.

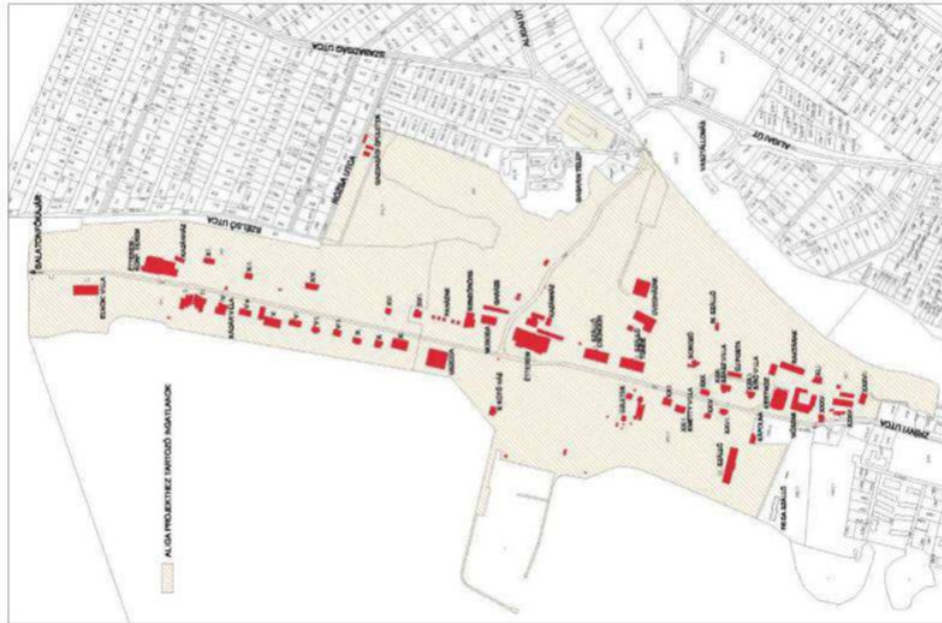

Továblblépés 4.: Kataszter összeállítása (elérhető források + helyszíni bejárás alapján)

Aliga II.

Külügyi Villa
Étterem (II.)

II;III Villa
IV. (Kádár) Villa
V. Villa
VI. Villa
VII. Villa
VIII. Villa
IX. Villa
X. Villa
XI. Villa
XII. Villa

Aliga I.

Mosoda
Üvegházak
Étterem (I.)

I. Szálló (az
egykori Csongor)
II. Szálló (az
egykori Tünde)
Munkás szállások
III. Szálló
További Villák

Uszoda

“Megjegyzés” a Kataszterhez

Ács Tamás visszaemlékezése
A tervezési folyamatról

Amikor az MSzMP-nél beruházási vagy felújítási igény merült fel, az esetek 90 - 95 %-ban az Általános Épület Tervező Vállalatot kérték fel tervezésre. A munkák megrendelését tapasztalt szakemberekből álló beruházási alosztály adta ki.....

Megrendeléskor részletes tervezési programot kapott a tervező,helyiséglista, alapterület, gépészeti igények megjelölésével.A tervezési program alapján a tervező vázlatterveket készített – többnyire több változatban -, amiket az alosztály mérnökeivel konzultáltak meg, ha szükséges volt, több menetben. Amikor kialakult az az alaprajz, szerkezet és homlokzat, ami megnyerte tetszésüket, az **MSzMP KB. tervtanácsán** kellett bemutatni, ahol részt vettek azok a vezetők is (pl: üdülő igazgató, főmérnök, vendéglátó főnök), akikhez a tervezett épület területe tartozott. Pártház esetében természetesen a megyei, városi párttitkárok és azok szakemberei is (mert ott is voltak mérnökök). A részletesen megvitatott tervanyag volt a továbbtervezés alapja. Ezután került a terv a **vállalati tervtanács** elé. Ezt a tervtanácsot a vállalat műszaki osztálya bonyolította le, részt vett rajta a vállalat főmérnöke, főépítésze (**dr. Gádoros Lajos**), meghívott építészek (pl. **Pázmány Margit, Dúl Dezső, Rimanóczy Jenő**) és a statikus és gépész főmérnök. Kemény és mélyreható zsűrizések voltak. Ezt túlélve lehetett befejezni a tervezést. A dokumentációt dokumentálás előtt a **műszaki osztályra** kellett leadni, ahol „rablóból lett pandúrok”, tapasztalt idősebb tervezők vizsgálták felül a terveket műszaki és törvényi szempontból is, nem tartalmaz-e műszaki hibát, vagy valamilyen rendelettel ellentétes megoldást. Ezután került a tervanyag a **dokumentációs csoporthoz**, ahol azt sokszorosították, összerakták, és postázták, levéve a tervező válláról a fizikai munkát. Sok szakember részvételével alapos és jó minőségű tervek készültek, melyekkel kivitelezéskor nemigen volt gond.

Budapest, 2009. december
Ács Tamás
építésztervező

Épületek, néhány példa a készülő kataszterből

Külügyi – Elnöki villa

szocialista-realista felfogásban épült, földszintes, kontyvetős, részben alapincézett zárt tömegű épület. Tervező: Zöldy Emil.

II;III; villák

A 60-as, 70-es évekre jellemző harántfalas szerkezet, teraszos megoldás, aszimmetrikus tetők, eltolásos szerkesztés, faltól falig üvegfelületek, palafedés Tervező: Fülöp Annamária

IV. (Kádár) villa

A korszakra jellemző földszintes, lapostetős villaépület, a négyszögletes befoglaló formából faltól falig üvegfelületek, pergolák és lamellák. Tervező: Ács Tamás, épült:

V. villa

A korszakra jellemző lapostetős, kétszintes társas-üdülő. Az V-a és VI. villákhoz hasonló felfogás, betondoboz, kőburkolat, betonlamellák.

VII. villa

Kétszintes, magastetős, középrizalitos épület. A régi helyszínrajzok tanúsága szerint a XX. század első feléből megmaradt épület átépítése.

VIII. villa

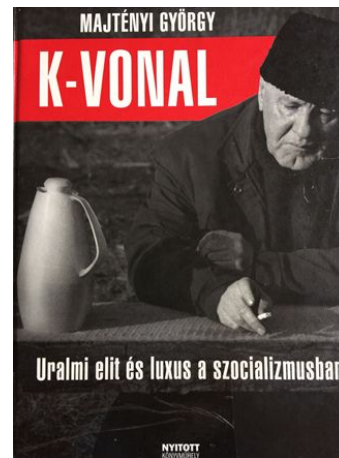
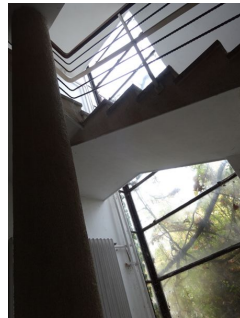
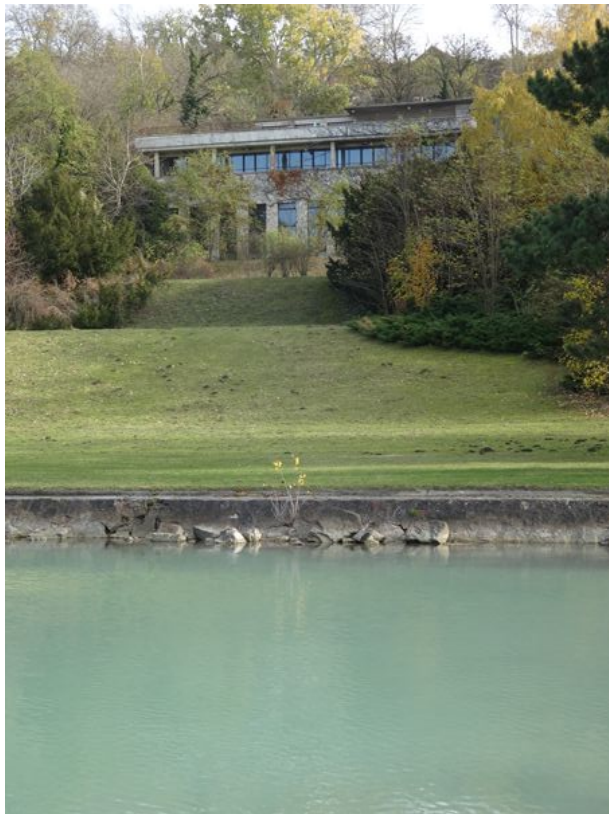
Kétszintes, magastetős, középrizalitos villa. A középrizalit valószínűvé teszi, hogy korábbi villa alapjait, főfalait használták az építkezéshez.

Étterem (II)

Modernista, kétszintes, lapostetős épület, főhomlokzatán végigfutó loggiával. Hátul és oldalt toldaléképületek egészítik ki, mögötte kazánház.

A “talált ház”

Folyt köv....

- Történeti összefoglalás (fókuszban a nagy összefüggő terület egységes fejlesztése), elsősorban irodalom feldolgozás alapján
- Kontextus, elsősorban irodalom feldolgozás alapján
- Kataszter (a Kontextus tükrében) (irodalom + helyszín)
- A “megtalált ház”
- Folytathatóság-Összefoglalás (Szakítás és kontinuitás, cezúra és hagyomány, az örökségvédelem - feladata - lehetőségei egy “talált ház” fejlesztésének tükrében)